

Oświadczenie złożone przez senatora Czesława Ryszkę

Oświadczenie skierowane do minister zdrowia Ewy Kopacz

Pani Minister!

Otrzymałem pismo od dużej grupy lekarzy w sprawie Lekarskiego Egzaminu Państwowego, obowiązującego młodych lekarzy od 2004 r. Jak wiadomo, od początku jest on przedmiotem wielu kontrowersji w środowisku przyszłych lekarzy. Większość uważa ten egzamin za zbędny, a także niezgodny z Konstytucją RP, ponieważ stanowi ograniczenie wolności wykonywania zawodu, co jest prawem zapisanym w art. 65 ust. 1 Konstytucji RP.

Owszem, można twierdzić, że LEP jest konieczny w celu podniesienia poziomu wykształcenia lekarza, jednak trudno zgodzić się z tą tezą, ponieważ LEP zdają osoby, które pozytywnie zaliczyły sześć lat studiów oraz roczny staż. Zdawały w tym czasie egzaminy, które sprawdzały ich wiedzę i umożliwiały im przejście na kolejny rok studiów medycznych. Trudno zatem twierdzić, że jeden egzamin - kolejny sprawdzający wiedzę - ma przesądzać o poziomie wykształcenia lekarza, ma decydować o odebraniu mu prawa wykonywania zawodu. Dlaczego egzamin ten ma unieważnić siedmioletni wysiłek lekarzy pozytywnie weryfikowanych przez zdawane w tym czasie egzaminy? A do tego dochodzi sytuacja, kiedy lekarz nie zdaje LEP. Takiej sytuacji nie mają absolwenci innych studiów, na przykład prawniczych, ekonomicznych itd.

Należy też pamiętać, że lekarz nie kończy nauki po studiach i po stażu. Zasadniczym szkoleniem, które przesądza o poziomie jego kwalifikacji, jest specjalizacja. To raczej egzamin kończący specjalizację spełnia taką rolę. Należy również wspomnieć o tym, że począwszy od zakończenia stażu lekarz jest zobowiązany do zbierania tak zwanych punktów edukacyjnych. Otrzymuje je za prenumeratę czasopism medycznych, za udział w kursach i szkoleniach, za udział w konferencjach naukowych, za publikację artykułów itd. Czyli przez cały czas wykonywania swojego zawodu lekarz jest niejako pod kontrolą.

Jeśli LEP ma podwyższać poziom wykształcenia lekarza, to co w takim razie z lekarzami, którzy zostali nimi przed wprowadzeniem tego egzaminu? Czy to znaczy, że ich poziom jest niższy? Myślę, że nie, ponieważ wielu z nich znajduje zatrudnienie w swoim zawodzie w Europie Zachodniej lub też Ameryce Północnej. Należy również wspomnieć o tym, że podobnej do LEP weryfikacji nie ma dla lekarzy z innych krajów Unii Europejskiej, którzy chcą pracować w Polsce. Nie zdają oni też podobnego egzaminu w swoim kraju. W większości krajów UE nie ma egzaminu, który byłby analogiczny do LEP - wbrew temu, co sugeruje Ministerstwo Zdrowia. Można, więc stwierdzić, że Polska z otwartymi rękoma przyjmuje lekarzy z zagranicy, a swoim utrudnia drogę do zawodu.

Należy również zwrócić uwagę na sposób i tryb składania tego egzaminu państwowego. A mianowicie, chodzi o terminy jego przeprowadzania, miejsce, sposób poprawiania niezdanego egzaminu, kryteria oceny oraz zakres merytoryczny egzaminu. Warunków tych nie określono w żadnej ustawie. Zapisano jedynie, że jest to egzamin "kończący staż podyplomowy". Ale nie ustalono precyzyjnie terminu, w jakim ma się on odbyć. Co na przykład ze stażystą, który zachorował? Co w sytuacji, kiedy inne nieprzewidziane okoliczności sprawiły, że nie mógł przystąpić do tego egzaminu? Musi czekać na kolejny termin, który jest za pół roku, a przez ten okres jest bezrobotny.

Liczba obłanych to dowód, że egzamin jest źle skonstruowany, że trwa zbyt długo, a pytań jest za dużo. Najgorsze jest to, że on rzeczywiście przesądza o losach lekarzy. Tych, którzy nie zdadzą, skazuje na niebyt. Tym, którzy osiągną marny wynik, blokuje dostęp do specjalizacji.

Czy minister zdrowia nie mógłby ustalić, że termin ten nie będzie tak sztywno określony - zgodnie z rozporządzeniem ministra zdrowia w sprawie stażu podyplomowego lekarza i lekarza dentystry z dnia 24 marca 2004 r. ze zmianami - będzie bardziej elastyczny? Uważam, że na podstawie upoważnienia, jakie posiada, może to zrobić.

Mógłby również podzielić ten egzamin na poszczególne części medycyny - chirurgię, ginekologię, psychiatrię itd. - co ułatwiłoby stażystom ewentualną poprawę egzaminu. Obłany poprawiłby się wówczas z tej części medycyny, z której na egzaminie nie osiągnął wymaganej liczby punktów. Minister mógłby też ustalić zakres merytoryczny LEP w formie bazy pytań lub książek, ale w znacznie mniejszym wymiarze niż jest obecnie.

Te wszystkie czynniki sprawiłyby, że LEP stanowiłby raczej dodatkowe repetytorium dla kandydata na lekarza praktyka, a nie przeszkodę do uzyskania prawa wykonywania zawodu przez osoby, które z pozytywnymi wynikami kończyły kolejne etapy studiów oraz staż.

Myślę, że warto zająć się tym tematem po to, aby młodzi lekarze, miast leczyć pacjentów, nie szli na zasilek lub nie wyjeżdżali z kraju.

*Z poważaniem
Czesław Ryszka*